

РАСТІННА ПЕРША

ПОВЕРНЕННЯ

Завжди збережи в серці місце
для Т. С. Томаса. Він був великим

Пролог

Колись давно світи богів, людей і фейрі існували спільно. Вони вільно жили разом у часи миру і в часи війни, у часи достатку і в часи втрат.

Але колесо часу котилося далі, і з'явилися ті, хто відрікся від старих богів, звернувшись до богів жадоби у своєму пристрасному бажанні панувати над землями і морями — у славу того, що деякі вважали прогресом.

Страх і ненависть розквітли на гноївнях із пожадливістю, хіті і марної слави. Одні боги розгнівалися, бо отримували менше шанів і поклоніння, і деякі перетворили цю лють на одержимість владою і нищенням. Більшість же богів, мудріших і поміркованіших, повернули колесо у належний бік і вигнали тих своїх товаришів, які зловживали власною могутністю, аби вбивати і поневолювати.

А коли світи людей перетворили богів на героїв легенд, ті, що називали себе святими, почали переслідувати тих, що поклонялися давнім божествам. Такі діяння, колись такі ж звичні, як і польові квіти на луках, тепер накликали страждання і страшну смерть.

Незабаром страх і ненависть простягнули свої холодні пальці до фейрі. Мудрих, яких колись шанували за їхні здатності, перекутили на виплодків зла. Сидів також — і вони більше не сміли розправити крила, остерігаючись стріли мисливця. Вертні тепер постали як прокляті чудовиська, що жерли людську плоть, а русалки — як сирени, що заманювали простих мореплавців на вірну смерть.

Через ті страх і ненависть світами лютували гоніння, де у кривавій безжальній війні і люди повставали проти людей, і фейрі проти фейрі, й люди проти фейрі. А війни підігрівали ті, хто проголошував себе святими.

Отож у світі Талаву і в інших світах настав час вибирати. Ватажок Талаву запропонував усім племенам фейрі обрати: відректися від старих богів і дотримуватися законів людських або зберегти свої звичаї і чари та відокремитись від інших світів.

Фейрі вибрали чари.

Кінцем після багатослівних і справедливих обговорень, яких вимагали такі справи, тишех і рада дійшли згоди. Написали нові закони; тепер всіх заохочували подорожувати до інших світів, пробувати їх на смак, вчитися у них. Хто вирішував облаштуватися поза Талавом, мав дотримуватися законів обраного світу — і тільки одного непорушного з рідного краю.

Закон забороняв використовувати чари для шкоди комусь і дозволяв їх тільки для спасіння життя. Та навіть у цьому разі той, хто взявся за чари, повинен був повернутися у Талав і постати перед судом. Там мали вирішити, чи справедливо їх ужито.

Так упродовж багатьох поколінь Талав тримав мир у своїх кордонах. Хтось його полишав заради інших світів; хтось приводив із тих світів супутників життя, щоб оселитися у Талаві. На зелених полях достигав урожай, у глибоких печерах тролі видобували копаліни, у гушавині вільно жили звірі, два місяці сяяли над горами і морями.

Але такі мирні світи, такі зелені й родючі краї зроджують жажерливість у темних серцях. Колись бог-вигнанець прослизнув між іншими світами й потрапив у Талав, маючи на меті помститися. Він закохав у себе юну дівчину-тишеха, що бачила його таким, яким бог хотів перед нею постати.

Вродливим, добрим і люблячим.

Вони народили дитину, і саме її потребував бог. Дитину, в якій нуртувала кров тишеха з Мудрих, а на додачу — чимало крові сидів, що змішалася з його божественною кров'ю.

Щоночі, коли мати спала причарована, темний бог висотував силу з немовляти, поглинаючи її, додаючи до власної. Але

якось мати прокинулася та узріла справжню суть бога. Вона врятувала сина і повела Талав у велику битву, щоб вигнати упалого бога.

Досягнувши цього, зачарувавши портали переходу проти нього і всіх його прихильників, тишех віддала свій посох і пожбурила меч в Озеро Істини, щоб його підняв інший і щоб очільником став інший.

Вона виховала сина, а коли за присудом колеса йому наставла пора, він підняв меч з вод озера і посів місце ватажка фейрі.

Він був мудрим ватажком, тримав мир пора за порою, рік за роком. У подорожах тишех зустрів жінку з людей, і вони покохали одне одного. Він привів її у свій світ, до свого народу, на ферму, що належала йому і його матері, і її родині до того, а перед тим їхнім пращурам.

Вони пізнали радість, яка тільки збільшилася, коли в них народилася дитина. Три роки та зростала в суцільній любові, зачудуванні й мирі, який її батько тримав так само міцно, як її руку.

Вона була такою цінною, ця маленька дівчинка, єдина, хто поєднав у собі кров Мудрих, сидів, богів і людей.

Темний бог прийшов по неї, вдавшись до звихнутих сил відьми-зрадниці, щоб прорватись крізь портал. Він замкнув дівчинку у клітці зі скла, опустив її глибоко у зеленкуваті води річки й хотів держати там, щоб вона трохи довше набулась на силі. Щоб цього разу не висотувати немовля, а дитину, яку він зможе заглитити цілком, коли та дозріє.

Однак вона вже мала більше сили, ніж бог відав. Більше, ніж вона сама відала. Її плач перетнув портал і сягнув Талаву. А лють пробилася крізь начароване скло і змусила бога відступитися, а фейрі на чолі з її батьком та бабусею кинулись у битву.

Та мати дівчинки почувалася неспокійно, навіть коли дитина її повернулася неушкодженою, а фортецю бога зруйнували і зміцнили захист порталу.

Вона зажадала, щоб вони всі повернулися у світ людей, де не було чарів, які вона тепер вважала лихими, і щоб їхня донька жила там, не пам'ятаючи нічого про світ, де народилася.

Тишех жив у двох світах, розриваючись між любов'ю та обов'язком. Він намагався бути найкращим батьком для своєї доньки. І він повертався до Талаву, щоб там порядкувати, і так порадуючи, захищати свій світ і своє дитя.

Від цього добіг кінця їхній шлюб, а коли вчергове повернулося колесо, добігло кінця і життя тишеха — у наступній битві його вбив батько. А дівчинка зростала, вірячи, що тато її покинув, не знаючи власної сутності, і виховувала її мати, яка через свої страхи змушувала доньку вважати себе дедалі менш вартісною. І в той самий час інший юнак підняв меч з озера.

Так вони і дорослішали у своїх світах: дівчинка перетворилася на жінку, юнак став чоловіком. Вона робила як їй загадували, й почувалася нещасливою. Він невідступно охороняв мир. А в Талаві чекали, знаючи, що бог загрожує усім світам. Він знову полюватиме на кров від крові своєї, і повернеться колесо, і приступить година, коли Талав більше не зможе його зупинити.

Та, що була ланкою між світами, має повернутися і пробудитися, має постати і має обрати — зректись всього, ризикнути всім, щоб допомогти знищити бога.

Коли вона прибула у Талав, не пам'ятаючи минулого, то лише почала шлях до себе. Її направляло щире серце бабусі, і вона вчилася, горювала і приймала себе.

І пробудилася.

Як і її батько, вона мала любов і обов'язки у двох світах. Але любов і той обов'язок покликали її у світ, в якому та виросла, але вона пообіцяла повернутися.

Серце її розривалося, коли вона готувалася полишити все, що знала, і ризикнути тим, чим була. У найважливішу мить, коли на неї чекали тишех і Талав, вона розповіла все своєму братові по духу, найвідданішому другові.

Вона зробила крок у портал, а він, вірний, як і завжди, стрибнув за нею.

Вона розривалась між світами, між любов'ю, між обов'язками, і так розпочала свій шлях до становлення.

Розділ перший

У порталі лютував сильний вітер, і Брін відчула, як рука Марко починає вислизати. Вона нічого не бачила, бо світло сяяло так, що аж засліплювало. І нічого не чула через рев того вітру.

А потім поточилася, ніби пожбурена штормом. Кіган залізною хваткою тримав її за руку, а вона відчайдушно чіплялася пальцями за Маркову.

А наступної миті ніби клацнули вимикачем, і Брін впала. Повітря стало вологим і прохолодним, світло згасло, вітер ушух.

Аж кістки заторохтіли, коли вона добряче гепнулася на землю. Як виявилось, мокру через дрібний дощ, який досі накрапав. І в ньому Брін відчувала запах Талаву.

Дух перехопило, але вона звелася і всілася навпочіпки коло Марко. Той лежав нерухомо, зм'якнувши і розвалившись, а очі в нього були широко розплющені й дивилися приголомшено.

— Ти як? Дай подивлюся. Марко, ти ідіот! — Брін обмацала його, шукаючи поранень. — Нічого не зламав.

Потім погладила Марко по обличчю і різко повернула голову до Кігана.

— Що це, в біса, таке? — гаркнула вона. — Та навіть коли я вперше перейшла, було легше!

Кіган запустив руку у волосся.

— Я не розраховував на додаткового супутника. Чи на всі твої клятві торби. Але ж все одно доправив нас додому, хіба ні?

— Що це було, блядь?

Брін знову повернулася до Марко, коли той заворушився.

— Не треба поки вставати. Будеш тремтіти, і ще паморочитиме, але з тобою все гаразд.

Марко витріщився на неї своїми карими очима, досі величезними, із застиглим від потрясіння виразом.

— Ти через оце все божевілья і лікаркою стала?

— Не зовсім. Просто віддихайся. А що ми тепер, у біса, робитимемо? — крикнула вона Кіганові.

— Для початку заберемося з-під цього дощу, хай йому грець. — Він встав на ноги — високий і роздратований чоловік з темним

волоссям, яке від вологи почало закручуватися у кучері. — Я збирався перенести нас до дверей дому на фермі, — Кіган махнув рукою. — І майже поцілив, коли бр'яти до уваги, що до нас прибилося.

Тепер Брін побачила силует кам'яниці за кілька ярдів від них через дорогу.

— Марко — не «що».

Кіган широким кроком наблизився до них, присів.

— Добре, брате, підводься. Тільки тихо.

— Мій ноутбук! — роздивившись його на дорозі, Брін підскочила і майнула до сумки.

— А в неї свої пріоритети.

Брін притискала до себе ноутбук, стоячи на дорозі під дощем.

— Для мене він так само важливий, як для тебе меч.

— Якщо він зламався, то полагодиш, ось і все. Отак, — промовив він до Марко, — тихо і спокійно.

Те, як він говорив до Марко, про тихо і спокійно, нагадало Брін, що Кіган міг бути чуйним. Коли хотів.

Вона перекинула шлейку сумки з ноутбуком через голову і поквапилася до них.

— Зараз будеш паморочливий і чудний. Коли я вперше перейшла, то взагалі зомліла.

— Мужики не мліють! — але Марко закрутило в голові, і він опустив її на зведені коліна. — Ми можемо вирубитися, з нас можуть дух вибити, але ми не мліємо.

— Оце по-нашому, — бадьоро заявив Кіган. — Зіпнімо тебе на ноги. Брін, нам допомога не завадила би.

— Зараз, тільки візьму валізу.

— Боги мені у свідки, ці жінки!.. — Кіган викинув уперед руку, і валіза щезла.

— Куди вона вшилася? — уривчатим голосом запитав Марко. Тепер у нього закотилися очі. — Куди вона вшилася?

— Не хвилюйся, все гаразд. А тепер підіймайся. Спирайся на мене, і потихеньку вставаймо.

— Я не відчуваю колін. Вони тут?

— Вони саме там, де й мають бути.

Брін поквапилася обхопити спину Марко.

— Все нормально. З тобою все гаразд. Тут недалеко, бачиш? Ми попрямуємо туди.

Марко вдалося пройти кілька непевних кроків.

— Мужики не мліють, але ригають. Принаймні я щось таке вчуваю.

Брін притиснула долоню йому до живота і витягла трохи тієї бовтанки. Її від того дрібку занудило, але вона сказала собі, що впорається.

— Краще?

— Та наче. Здається, мені сниться дуже дивний сон. У Брін бувають дивні сни, — повідомив він Кіганові голосом, що звучав п'яненко. — Іноді дивні до усрачки. Але цей просто дивний.

Кіган махнув рукою, і брама на подвір'я розчахнулася.

— Отакого типу дивності. Але пахне все одно гарно. Ірландією. Скажи, Брін?

— Так, але це не Ірландія.

— Це було б набагато дивніше, якби ми однієї миті стояли собі в нашій квартирі у Філадельфії, а наступної гупнулися би об дорогу в Ірландії. Як ото у «Стар Треку»: «Перенеси нас, Скотті!»¹

— А то гарні оповідки. — Кіган жестом відчинив двері у будинок. — Ми на місці. Тобі треба лягти на оцю канапу.

— Лягти — це добре. Слухай, Брін, а он твоя валіза. Тут так затишно, такий вінтаж. Гарно. Хух, Богу дякувати, — сказав Марко, коли його опустили на диван. — Бач, я не зомлів. І не виблював. Поки що.

— Я тобі зроблю чаю.

Марко замотав головою.

— Я б краще пива.

— А хто б відмовився? Я тобі принесу, а ти посидь з ним, — наказав Кіган. — Висуши і приведи до ладу.

¹ *Beam me up, Scotty* («Перенеси нас, Скотті!») — неправильно процитована фраза з фантастичного телесеріалу «Стар Трек», яка стала крилатим висловом, зазвичай використовується для опису технологій переміщення (телепортації) або як сленгове позначення деяких наркотиків. (Тут і далі прим. ред., якщо не зазначено інше)